

לע"נ סבתי מורתי רבקה בת יטה ע"ה שכבשה את ההר

לכבוש את ההר

1. שופטים פרק ד

ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ד' ואהוד מת: (ב) וימקרו ד' ביד יבין מלך פנעו אשר מלך בחצור ושר צבאו סיקרא והוא יושב בחרשת הגוים: (ג) ויצעקו בני ישראל אל ד' כי תשע מאות רכב פרזל לו והוא לסח את בני ישראל בסזקה עשרים שנה: ס (ד) ודבורה אשה נביאה אשת לפידות היא שפטת את ישראל בעת ההיא: (ה) והיא יושבת פחת תמר דבורה בין הרמה ובין בית אל בהר אפרים וצלו אליה בני ישראל למשפט: (ו) ותשלח ותקרא לברק בן אבינעם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צנה ד' אליהי ישראל לה ומשכנת בהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבלון: (ז) ומשכנתי אליה אל נחל קישון את סיקרא שר צבא יבין ואת רכבו ואת המונו ומתתיהו בידך: (ח) ויאמר אליה ברק אם תלכי עמי והלכתי ואם לא תלכי עמי לא אלהי:

רש"י תחת תומר - לפי תרגומו של יונתן יש ללמוד שאין מקרא זה כמשמעו, ואין אלו סימני מקום ישיבתה אלא למדנו שאשה עשירה היתה ומן המקומות האלו היתה פרנסתה. והיא יושבת בעירה, עטרות שמה: תחת תומר - תמרים היו לה בריוחו וכרמים ברמה זיתים בבקעת בית אל שהוא מקום שמן ועפר חיור בהר אפרים בטור מלכא. אומר אני שמוכרין אותה ליוצרי חרס. ויש פותרין עפר חיור שדה זרע [-חיטה] כמו שדה הלבן: (ו) הלא צנה - ביד משה כי החרם תחרים כך שנויה במכילתא:

2. אליהו רבה פרשה י ותאמר הלא צנה [וגו'], מה ת"ל הלא צנה? אלא כך אמרה לו, לא כך כתוב בתורה ודרשו השופטים היטב וגו' (דברים י"ט י"ח) ומה ענין של אחריו? - כי תצא למלחמה.

3. יהושע פרק יז וידברו בני יוסף את יהושע לאמר מדוע נתתה לי נחלה גורל אחד וסבל אחד ואני עם רב עד אשר עד לה ברכני ד': (טו) ויאמר אליהם יהושע אם עם רב אתה עלה לה היצרה ובראת לה שם בארץ הפרזי והרפאים כי אץ לה הר אפרים: (טז) ויאמרו בני יוסף לא ימצא לנו הקר ורכב פרזל בכל הפנעני הישב בארץ העמק לאשר בבית שאן ובבנתיה ולאשר בעמק יזרעאל: (יז) ויאמר יהושע אל בית יוסף לאפרים ולמנשה לאמר עם רב אתה וכח גדול לה לא יהיה לה גורל אחד: (יח) פי הר יהיה לה פי יער הוא ובראתו והיה לה תצאתיו כי תוריש את הפנעני כי רכב פרזל לו פי סזק הוא:

4. שמות פרק כג

(כז) את אימתי אשלח לפניך והפתי את כל העם אשר תבא בהם ונתתי את כל איביך אליך ערף: (כח) ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את החי את הפנעני ואת החתי מלפניך: (כט) לא אנרשנו מפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ שוממה ורבה עליה חית השדה: (ל) מעט מעט אנרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ:

5. דברים פרק ז

(כ) וגם את הצרעה ישלח ד' אליהם גם עד אבד הנשארים והנסתרים מפניך: (כא) לא תערץ מפניהם כי ד' אליהם בקרבך אל גדול ונורא: (כב) ונשלח ד' אליהם את הגוים האל מפניך מעט מעט לא תוכל לתם מהר פן תרבה עליה חית השדה: (כג) ונתנם ד' אליהם לפניך והקם מהומה גדולה עד השמים: (כד) ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמם מפחת השמים לא יתיצב איש בפניך עד השמדך אתם:

6. דברים פרק ו - והיה פי יביא ד' אליהם אל הארץ אשר נשבע לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת לה ערים גדלות וטבת אשר לא בניתי: (יא) ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת וברת סצובים אשר לא סצבת קרמים זיתים אשר לא נסעת ואכלת ושבעת:

7. נחמיה פרק ט, כד-ה ויבאו הבנים וירשו את הארץ ותקנו לפניהם את ישיבי הארץ הפנענים ופתנם בידם ואת מלכיהם ואת עממי הארץ לעשות בהם פרוצונים: וילדו ערים בצרות ואדמה שמנה וירשו בתים מלאים כל טוב ברות סצובים קרמים זיתים ועץ מאכל לרב ויאכלו וישבעו וישמינו וינתענו בטובך הגדול:

8. שמואל א פרק יז לד-לו ויאמר דוד אל שאול רעה רעה היה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ואת הדוב ונשא שה מהעדר: ויצאתי אסריו והפיתיו והצלתי מפיו ונקם עלי וקסדתי בקונו והפיתיו וקמיתיו: גם את הארי גם הדוב הפה עבדך וניה הפלשתי הערל הזה פאחד מהם פי סרף מערכת אלהים חיים:

9. מלכים א פרק יג כג-כד ויהי אסרי אקלו לסם ואסרי שתותו ויבש לו הסמור לנביא אשר השיבו: וילך וימצאהו אריה בדרך וימיתהו ויתהי נבלתו משלכת בדרך והסמור עמד אצלה והאריה עמד אצל הנבלה:

10. מלכים ב פרק ב כג-כד ויעל משם בית אל והוא עלה בדרך ויגרים קטנים יצאו מן העיר ויתקלו בו ויאמרו לו עלה קרם עלה קרם: ויפן אסריו ויראם ויקללם בשם יקוק ויפצאנה שנים דבים מן היער ויתבקענה מהם ארבעים ושני ילדים:

11. עמוס פרק ג ד, ח הישאג אריה ביער וטרף אין לו היפן קפיר קולו ממענתו בלתי אם לךד: אריה שאג מי לא ירא אדני יקוק דבר מי לא יבא:

12. מיכה פרק ה ז והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים כאריה בבקמות יער נקפיר ביער יאן אשר אם עבר ורמס וטרף ואין מציל:

13. עין איה שבת א' נט הפליאות המזדמנות על חקי ההשגחה יותר הלימודים הטובים שהם אורו של עולם, הם מוכנים בהשגחה נפלאה ע"פ סדרי החכמה האלהית, שעל ידם יתרומם האדם לבינה יותר גבוהה מההבנה השטחית. מובן הדבר שהבינה העמוקה תביא לעולם [את] הטובה האמתית בארחות החיים והמוסר הטוב, מה שאין ההבנה השטחית יכולה להביא זאת. אמנם כדי שתעורר הפליאה את כח החושב ורגשות הלב באופן מלא, כדי שיהיו הכל מוכנים לקבל הרושם הטוב של ההבנה השלמה כשתבא אחר הפליאה, כדוגמת "מים קרים על נפש עיפה", שהצמאון הקדום מכין את ההתקבלות הטבעית. ע"כ צריך שיהי הפליאה הולכת בכל תוקפה ומשרטת שרט גדול בנפשות רבות. וכשתפעול בכל תוקף לזעזע את המון כחות הנפש, אז, רק אז, תתקבל בכל כח האמת הברורה כשתבא לפתור את השאלה המסובכה. וזה הדין נוהג בכל השאלות הגדולות שלפי ערך גדולן, ולפי הערך של גדולת הפעולה הצריכה לבא ע"י הפתרון האמיתי כשיתגלה בעולם, כן צריך שיגדל כח הזעזוע של חסרון הידיעה, של המבוכה הנוראה לפני התגלות מאור האמת. וכן הדבר נוהג בשאלות הכלליות הנוגעות לכלל המין האנושי ומוסריותו, דיעותיו והגיגותיו, הנוגעות בארחות חייו הגשמיים והרוחניים. וכן הדבר נוהג ג"כ במקרה פרטי, שג"כ אינו יוצא מהסדר הכללי מפני שהוא נוטל בו את מקומו הראוי לו. ע"כ שאלה זו, שהיתה צריכה לפעול פעולה חזקה ונמשכת בתשובתה, היתה ההנהגה המזדמנת שעשתה רושם גדול בפליאתה. כי הענין הסוערה היתה בטענותיה מרעשת את הלבבות, ומי שישקוט רוחה זורח כל משתומם על כלל מציאות המאורע לא מדמן לה. כה היה הרושם הולך הלך וחזק.

14. קובץ ג, רע"ח

מתכנסים הם לפעמים בתוך הלב כל יסורי העולם, כל עינויי הנשמות ועינויי הגופות.

האדם אינו מוצא מנוח ללבבו. חפץ הוא בתיקונו של עולם, והעולם עומד לעמתו בכל כיעור וניווול, בכל עוצב ויגון קודר שלו.

ונפשו בוכה במסתרים. מי נוד לו, מי ינחמו?

המציאות קשה מברדל, והיא מטפחת על פניו.

מתכנס האדם בתוכיותו כחומט בקליפתו, ומנוח אין.

הומה אז מקרב נשמתו למקור הישע,

למעין האושר וההרמוניה של כל היש.

אל אלהים דלפה נפשי.

כמים קרים על נפש עיפה באה שמועה טובה, ממקור חי העולמים.

"לא נבראו עיכובים בעולם,

בין עיכובים גשמיים

בין עיכובים רוחניים

כדי לעכב דברים.

אלא כדי לחזק על ידי ההתעכבות עוד יותר ויותר את זרם האורה."

הרי ק"ק

הגאון האדוני אברהם אבינו ז"ל, שאלוהים יתברך יאריך ימים ויגדלנו כגדלונו.